
PRIJATÉ TEXTY

P9_TA(2019)0041

Námietka k vykonávaciemu aktu: vplyv prípravkov na ochranu rastlín na včely medonosné

Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. októbra 2019 o nariadení Komisie, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 546/2011, pokiaľ ide o posudzovanie vplyvu prípravkov na ochranu rastlín na včely medonosné (D045385/06 – 2019/2776(RPS))

Európsky parlament,

- so zreteľom na nariadenie Komisie, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 546/2011, pokiaľ ide o posudzovanie vplyvu prípravkov na ochranu rastlín na včely medonosné (D045385/06),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS¹, a najmä na jeho článok 4 a článok 78 ods. 1 písm. c) a bod 3.8.3 prílohy II k uvedenému nariadeniu,
- so zreteľom na nariadenie Komisie (EÚ) č. 546/2011 z 10. júna 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009, pokiaľ ide o jednotné zásady hodnotenia a povoľovania prípravkov na ochranu rastlín²,
- so zreteľom na nariadenie Komisie (EÚ) č. 283/2013 z 1. marca 2013, ktorým sa stanovujú požiadavky na údaje o účinných látkach, v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh³ a v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 284/2013 z 1. marca 2013, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh stanovujú požiadavky na údaje o prípravkoch na ochranu rastlín⁴,
- so zreteľom na usmerňovací dokument Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín EFSA o posudzovaní rizík prípravkov na ochranu rastlín pre včely (*Apis mellifera*, *Bombus* spp. a samotárske včely), ktorý bol schválený 27. júna 2013 a naposledy

---

¹ Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 155, 11.6.2011, s. 127.

³ Ú. v. EÚ L 93, 3.4.2013, s. 1.

⁴ Ú. v. EÚ L 93, 3.4.2013, s. 85.

- aktualizovaný 4. júla 2014¹ („usmernenie úradu EFSA z roku 2013 o včelách“),
- so zreteľom na článok 5a ods. 3 písm. b) rozhodnutia Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu²,
  - so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2019 o postupe Únie pre povoľovanie pesticídov³,
  - so zreteľom na článok 112 ods. 2 a 3 a ods. 4 písm. c) rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
- A. keďže podľa Komisie došlo k „dramatickému poklesu výskytu a rozmanitosti všetkých európskych druhov voľne žijúcich hmyzích opelovačov vrátane voľne žijúcich včiel, pestríc, motýľov a nočných motýľov. Veľa druhov opelovačov vyhynulo alebo im vyhynutie hrozí“⁴;
- B. keďže sa v externe vypracovanej vedeckej správe úradu EFSA z 29. februára 2016 o toxicite pesticídov uvádza, že „dlhodobá toxicita by mohla byť rádovo závažnejšia ako predpovede vychádzajúce z krátkodobých testov“⁵;
- C. keďže účelom nariadenia (ES) č. 1107/2009 podľa jeho článku 1 ods. 3 je „zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia a zlepšiť fungovanie vnútorného trhu harmonizáciou pravidiel pre uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín na trh pri súčasnom pokroku poľnohospodárskej výroby“;
- D. keďže podľa článku 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1107/2009 „účinná látka sa schváli v súlade s prílohou II, ak vzhľadom na aktuálne vedecké a technické poznatky možno očakávať, že pri zohľadnení schvaľovacích kritérií stanovených v bodoch 2 a 3 uvedenej prílohy bude prípravok na ochranu rastlín, ktorý túto účinnú látku obsahuje, spĺňať požiadavky ustanovené v odsekoch 2 a 3“;
- E. keďže podľa článku 4 ods. 3 písm. e) nariadenia (ES) č. 1107/2009 prípravok na ochranu rastlín „nesmie mať neprijateľné účinky na životné prostredie“, pričom sa osobitná pozornosť venuje určitým stanoviskám, podľa ktorých sú k dispozícii vedecké metódy, ktoré úrad na posudzovanie takýchto účinkov akceptuje, najmä stanoviskám týkajúcim sa „účinku prípravku na necieľové druhy, vrátane účinku na trvalé správanie

---

¹ Usmerňovací dokument EFSA o hodnotení rizík prípravkov na ochranu rastlín pre včely (*Apis mellifera*, *Bombus* spp. a samotárske včely), Vestník EFSA (EFSA Journal) 2013; 11(7):3295, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3295>

² Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

³ Prijaté texty, P8_TA(2019)0023.

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 1. júna 2018 o iniciatíve EÚ týkajúcej sa opelovačov (COM(2018)0395).

⁵ Externá vedecká správa úradu EFSA o chronickej orálnej letálnej a subletálnej toxicite rôznych binárnych zmesí pesticídov a kontaminantov pre včely (*Apis mellifera*, *Osmia bicornis* a *Bombus terrestris*), DOI: 10.2903/sp.efsa.2016.EN-1076, <https://www.efsa.europa.eu/en/supporting/pub/en-1076>.

uvedených druhov“;

- F. keďže podľa bodu 3.8.3 druhej zarážky prílohy II k nariadeniu (ES) č. 1107/2009 sa účinná látka, safener alebo synergent schváli len vtedy, ak sa na základe príslušného posúdenia rizík podľa usmernení pre testy Spoločenstva alebo medzinárodne dohodnutých usmernení zistí, že použitie prípravkov na ochranu rastlín, ktoré obsahujú túto účinnú látku, safener alebo synergent, za navrhovaných podmienok použitia „nemá žiadne neprijateľné akútne či chronické účinky na prežitie a rozvoj včelstiev, pričom sa zohľadnia účinky na larvy včiel medonosných a správanie včiel medonosných“;
- G. keďže nariadenie (ES) č. 1107/2009 tak presiahlo rámec pôvodnej smernice Rady 91/414/EHS¹ okrem iného výslovným zavedením jednoznačných požiadaviek, pokiaľ ide o chronické účinky použitia účinnej látky, safenera alebo synergenta na prežitie a rozvoj včelstiev;
- H. keďže požiadavky na údaje o účinných látkach, ako aj o prípravkoch na ochranu rastlín boli v roku 2013 upravené tak, aby sa ich súčasťou stali aj štúdie o chronických účinkoch takýchto látok a výrobkov na včely, ako aj štúdia o účinkoch takýchto látok a výrobkov na rozvoj včiel medonosných a ďalšie fázy života včiel medonosných²;
- I. keďže v roku 2013 úrad EFSA podľa toho aktualizoval metodiku hodnotenia rizík, okrem iného s prihliadnutím na chronické účinky na včely, ako aj na nežiaduce účinky na čmeliaky a samotárske včely;
- J. keďže aktualizovaná metodika hodnotenia rizík bola použitá v hodnoteniach úradu EFSA v súvislosti s potvrdzujúcimi údajmi podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 485/2013³, pokiaľ ide o tri neonikotínoidy, čo viedlo k ich takmer úplnému zákazu v roku 2018⁴;
- K. keďže však stály výbor zriadený článkom 58 nariadenia (ES) č. 178/2002 („stály výbor“) usmernenie úradu EFSA z roku 2013 o včelách zatiaľ ešte formálne neschválil;
- L. keďže sa Komisia domnieva, že pri ad hoc preskúmaniach schválení podľa článku 21 nariadenia (ES) č. 1107/2009 sa môže opierať len o usmernenia EFSA z roku 2013 o včelách, čo však nemôže pri štandardnom rozhodovaní o žiadostiach o schválenie alebo

---

¹ Smernica Rady 91/414/EHS z 15. júla 1991 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh (Ú. v. ES L 230, 19.8.1991, s. 1).

² Nariadenie (EÚ) č. 283/2013 a nariadenie (EÚ) č. 284/2013.

³ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 485/2013 z 24. mája 2013, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinných látok klotianidín, tiametoxám a imidakloprid, a ktorým sa zakazuje používanie a predaj semien ošetrovaných prípravkami na ochranu rastlín s obsahom týchto účinných látok (Ú. v. EÚ L 139, 25.5.2013, s. 12).

⁴ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/783 z 29. mája 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky imidakloprid (Ú. v. EÚ L 132, 30.5.2018, s. 31), vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/784 z 29. mája 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky klotianidín (Ú. v. EÚ L 132, 30.5.2018, s. 35), a vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/785 z 29. mája 2018, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky tiametoxám (Ú. v. EÚ L 132, 30.5.2018, s. 40).

o obnovenie, ak členské štáty usmernenie nepotvrdia;

- M. keďže Komisia sa pokúsila zabezpečiť vykonávanie usmernení úradu EFSA z roku 2013 o včelách, aby sa mohli uplatňovať aj pri štandardnom rozhodovaní o schválení alebo obnovení účinných látok a (opätovnom) povoľovaní prípravkov na ochranu rastlín;
- N. keďže vykonávanie usmernenia EFSA o včelách z roku 2013 možno čiastočne dosiahnuť zmenou jednotných zásad stanovených v nariadení (EÚ) č. 546/2011;
- O. keďže však Komisia tak neurobila, keď 16 členských štátov v roku 2018 namietalo voči vykonávaniu usmernení úradu EFSA z roku 2013 o včelách bez ďalšieho preskúmania¹, najmä pokiaľ ide o časti týkajúce sa metodiky posudzovania chronických rizík;
- P. keďže podľa článku 78 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 1107/2009 majú zmeny nariadenia (EÚ) č. 546/2011 prihliadať na súčasné vedecké a technické poznatky;
- Q. keďže v odôvodnení 2 návrhu nariadenia Komisie sa uvádza, že „tieto jednotné zásady hodnotenia a povoľovania prípravkov na ochranu rastlín treba upraviť vzhľadom na najnovší vývoj vedeckých a technických poznatkov“;
- R. keďže návrh nariadenia Komisie zavádza len úpravy, ktoré sa zaviedli usmernením EFSA z roku 2013 o včelách, pokiaľ ide o akútnu toxicitu pre včely medonosné, ale nezmieňuje sa o chronickej toxicite pre včely medonosné, ani o toxicite pre čmeliaky a samotárske včely;
- S. keďže návrh nariadenia Komisie preto nezodpovedá najnovšiemu vývoju vedeckých a technických poznatkov, čo je v rozpore s obsahom odôvodnenia 2 uvedeného nariadenia a v rozpore s požiadavkami článku 78 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 1107/2009, a tak oslabuje požiadavku článku 4 ods. 1 uvedeného nariadenia na schvaľovanie látok vzhľadom na aktuálne vedecké a technické poznatky, čo tiež ohrozuje účel stanovený v článku 1 ods. 3 uvedeného nariadenia, a to dosiahnuť vysokú úroveň ochrany zdravia zvierat a životného prostredia;
- T. keďže podľa úradu EFSA je pre korektné posúdenie rizík pre včely je dôležité zväziť akútnu toxicitu, chronickú toxicitu a toxicitu pre larvy²;
- U. keďže je nesmierne dôležité, aby sa s cieľom možného riešenia rizík, ktoré prináša nová generácia systémových prípravkov na ochranu rastlín vedúca skôr k dlhodobej chronickej expozícii než ku krátkodobej akútnej expozícii, posudzovala chronická toxicita a toxicita pre larvy;
- V. keďže zmeny, ktoré Komisia navrhuje v návrhu nariadenia, by viedli len k zdokonaleniu testov akútnej toxicity³, čo by podľa posúdenia vplyvov zo strany výrobcov pesticídov

---

¹ Pozri súhrnný záznam zo zasadnutia Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, krmivá a potraviny PAFF, ktoré sa konalo 23. – 24. októbra 2018, na adrese https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/sc_phyto_20181023_ppl_sum.pdf.

² Pozri usmernenia EFSA z roku 2013 o včelách, s. 14.

³ Technická správa úradu EFSA z 18. decembra 2015 o výsledkoch stretnutia k partnerskému preskúmaniu pesticídov o všeobecných opakovaných problémoch v

nezmenilo úroveň ochrany¹;

- W. keďže nie je postačujúce, vhodné a ani v súlade s kritériami schválenia podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009 zapracovať len tie zmeny navrhnuté úradom EFSA do návrhu nariadenia Komisie, ktoré súvisia s akútnou toxicitou;
- X. keďže žiadatelia sú povinní predložiť relevantné údaje o chronickej toxicite podľa nariadenia (EÚ) č. 283/2013 a nariadenia (EÚ) č. 284/2013;
- Y. keďže v nariadení (EÚ) č. 546/2011 chýbajú ustanovenia o chronickej toxicite, Komisia a členské štáty majú pri rozhodovaní o schválení alebo povolení problém, ako zohľadniť chronické účinky takýchto látok a produktov na včely;
- Z. keďže tento stav škodí správne uplatňovaniu kritérií schválenia podľa článku 4 a prílohy II k nariadeniu (ES) č. 1107/2009, pokiaľ ide o včely, čo zase škodí účelu nariadenia (ES) č. 1107/2009, ktorým je dosiahnuť vysokú úroveň ochrany zdravia zvierat a životného prostredia;
- AA. keďže je neprijateľné, aby sa členské štáty vzpierali plnej implementácii usmernení EFSA z roku 2013 o včelách, a tým bránili riadnemu uplatňovaniu kritérií schválenia, pokiaľ ide o včely;
- AB. keďže takýto odpor je ešte menej prijateľný, keďže k dispozícii sú usmernenia k testom Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj OECD so zreteľom na testy chronickej toxicity pre včely medonosné a účinky na larvy včiel medonosných (usmernenia OECD k testom 245 a 239), ako aj na testy akútnej toxicity pre čmeliaky (usmernenia OECD k testom 246 a 247);
- AC. keďže Komisia ani nepredložila návrh, ktorý by zodpovedal usmerneniam úradu EFSA z roku 2013 pre včely Stálemu výboru; keďže tým sa obchádza povinnosť stanovená v článku 5a ods. 4 rozhodnutia 1999/468/ES predložiť návrh Rade, na základe ktorého mohla prijať opatrenie, pokiaľ by Rada proti nemu nehlasovala kvalifikovanou väčšinou;
- AD. keďže je vysoko poľutovaniahodné, že Komisia nevyužila svoje právomoci podľa článku 5a ods. 2 rozhodnutia 1999/468/ES, čo v skutočnosti spôsobilo, že sa 16 členským štátom, ktoré ani netvorili kvalifikovanú väčšinu, darilo mariť riadne uplatňovanie kritérií schválenia, pokiaľ ide o včely;
- AE. keďže Európsky parlament vo svojom uznesení zo 16. januára 2019 vyjadril názor, že nariadenie (ES) č. 1107/2009 ako také a jeho vykonávanie treba na splnenie jeho účelu zlepšiť a výslovne vyzval Komisiu a členské štáty, aby bezodkladne prijali

---

ekotoxikológii, DOI: 10.2903/sp.efsa.2015.EN-924,

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2015.EN-924>, s. 44.

¹ „Je možné, že pokiaľ ide o výsledok posudzovania akútnych rizík foliárne aplikovaných produktov, zmeny nebudú celkovo významné, t. j. že celková úroveň ochrany je podobná“: Míle a kol., 2018, Improving pesticide regulation by use of impact analyses: A case study for bees (*Zlepšenie predpisov pre pesticídy analýzou vplyvov. Prípadová štúdia: včely*), s. 87-88, https://www.researchgate.net/publication/326711149_Improving_pesticide_regulation_by_use_of_impact_analyses_A_case_study_for_bees.

aktualizované usmernenie pre včely, ktoré používa úrad EFSA;

1. vznáša námietku voči prijatiu návrhu nariadenia Komisie;
2. nazdáva sa, že návrh nariadenia Komisie nie je zlučiteľný s cieľom a obsahom nariadenia (ES) č. 1107/2009;
3. žiada Komisiu, aby stiahla svoj návrh nariadenia a aby stálemu výboru bezodkladne predložila nový návrh;
4. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že nový návrh bude založený na najnovších vedeckých a technických poznatkoch, a preto navrhuje zmenu jednotných zásad nielen v súvislosti s akútnou toxicitou pre včely medonosné, ako je to v súčasnom návrhu, ale aspoň v súvislosti s chronickou toxicitou a toxicitou pre larvy včiel medonosných a akútnou toxicitou pre čmeliaky, najmä vzhľadom na to, že pre všetky tieto parametre sú k dispozícii usmernenia OECD k testom;
5. vyzýva Komisiu, aby v prípade potreby plne využila svoje právomoci podľa rozhodnutia 1999/468/ES a docielila predloženie riadneho návrhu na kontrolu zo strany Európskeho parlamentu a Rady;
6. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.